

دانشگاه شهید چمران اهواز
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
طرح درس ویژه درس‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه

نام و نام خانوادگی استاد: دکتر عبدالحسین رضایی راد	مرتبه علمی: دانشیار	آدرس ایمیل: ahrr39@scu.ac.ir
دانشکده: الهیات و معارف اسلامی	گروه: فقه و مبانی حقوق اسلامی	نیمسال تحصیلی: 99-1398
دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد	نام درس: روش تحقیق	تعداد واحد: 2
جایگاه درس در برنامه درسی دوره:		
<p>هدف کلی:</p> <p>آشنایی با شیوه تحقیق و پایاننامه نویسی و مراحل اجرایی یک تحقیق از ابتدا تا انتها است در این درس دانشجو باید مراحل تحقیق و حل مسئله را از طرح سوال تحقیق و بیان مقدمات آن تا ارائه فرضیه و گردآوری مطالب و نتیجه گیری بیاموزد و بر مثالها و مواردی از رشته تحصیلی تطبیق کند.</p>		
<p>اهداف یادگیری:</p> <p>انتظار می رود دانشجو پس از یادگیری این درس توانمندی طرح مسئله ی پژوهشی و تعیین نوع و هدف و شیوه تحقیق را داشته باشد و سپس با ارائه فرضیه و تحلیل داده ها به سمت یافتن پاسخ برای مسئله تحقیق حرکت کند و پس از یافتن پاسخ مسئله نتایج تحقیق را به طور روشن ارائه کند و پیشنهادات لازم را ارائه کند.</p> <p>همچنین شیوه تنظیم مطالب را مطابق شیوه نامه تنظیم پایان نامه دانشکده بداند و در صورت لزوم با استفاده از نتایج به دست آمده تحقیق، مقالات مرتبط با موضوع را از پایاننامه استخراج کند.</p>		
<p>رفتار ورودی:</p> <p>قبل از آغاز این درس لازم است دانشجو اطلاعات اساسی در رشته تحصیلی خود آگاه باشد تا بتواند نکات کشف نشده و مبهم را تشخیص و در فهم مثال های ذکر شده در کلاس دچار مشکل نگردد و با استفاده از مطالب موجود و داشته های رشته خود به کشف موارد مبهم دست یابد و بدون شک دانشجویانی که یک دوره کامل از رشته خود را پشت سر نگذاشته اند در فهم و درک این درس توفیق چندانی نخواهند یافت به همین دلیل این درس در مقطع کارشناسی ارشد جوابگو خواهد بود و در دوره کارشناسی با این شیوه تأثیری نخواهد داشت همچنین مهارت استفاده از نرم افزارهای پژوهشی مرتبط با رشته برای تسریع در نتیجه بخشی این درس تأثیر بسزایی دارد.</p>		
<p>مواد و امکانات آموزشی:</p> <p>برای این درس به مواد آموزشی خاصی نیاز نیست اما تسلط کامپیوتر و نرم افزار مرتبط با رشته تحصیلی در تسریع کار موثر است.</p>		

روش تدریس:

با توجه به آن که در زمینه روش تحقیق دانشجویان زمینه چندان از پیش ندارند این درس ترکیبی از روش سخنرانی و پرسش و پاسخ‌های چالشی را خواهد داشت تا ضمن به چالش کشیدن دانش‌های اولیه آنان ذهن آن‌ها برای انجام تحقیق و یادگیری مراحل تحقیق آماده شود.

وظایف دانشجو:

دانشجو موظف است ضمن تعیین موضوعی برای تحقیق با گذراندن هر مرحله از درس آن مرحله را بر روی تحقیق خود پیاده کند تا در انتهای درس بتواند یک تحقیق کامل را با رعایت تمام مراحل ذکر شده در طول ترم تحصیلی در قالب یک مقاله به استاد خود ارائه بدهد.

همچنین دانشجو موظف است یک اثر پژوهشی تایید شده که با مشورت استاد انتخاب می‌شود را انتخاب کند و مراحل تحقیق را از آن استخراج کند و به صورت مهندسی معکوس نقشه‌ی طرح و فرضیه‌ها و سایر مراحل تحقیق را از درون آن استخراج کند.

شیوه آزمون و ارزیابی:

در این درس نصف کل نمره کار عملی که در بند پیشین بیان شد اختصاص دارد و نیم دیگر با طرح سوالاتی از مطالب مطرح شده در کلاس و آگاهی از اصطلاحات و مراحل تحقیق اندازه‌گیری می‌شود.

منابع درس:

منابع اصلی

- 1 جزوه درسی استاد
- 2 روش تدوین پایانامه (فرامرز قراملکی)

منابع کمکی

1. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی (محمد رضا حافظ نیا)

2	روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی	(علی دلاور) مؤسسه نشر و پژوهشی
3	روش تحقیق و علوم انسانی	(میر محمد سید عباس زاده) دانشگاه ارومیه
4	روش تهیه پژوهشنامه	(علی اکبر سیف) نشر دوران

همکاران ارجمند می‌توانند برای آگاهی بیشتر درباره روش‌ها و فنون تدریس و به‌ویژه روش تهیه طرح درس، نگاه کنند به: حسن شعبانی، مهارت‌های آموزشی و پرورشی (روشها و فنون تدریس)، 2 جلد، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، 1390.

هفته یکم
(98/6/23 تا 98/6/29)

توضیح هدف درس و روش مطالعه مطابق همین طرح درس

• مقدمات تحقیق

❖ چارچوب درس

- ✓ گزینش (گردآوری) (ورودی)
- ✓ پردازش (داوری) (پردازش)
- ✓ نگارش (فراوری) (خروجی)

هفته دوم
(98/6/30 تا 98/7/5)

• مقدمات تحقیق

❖ بیان مسئله

- ✓ بیان مسئله تحقیق
- ✓ ویژگی مسئله تحقیق
- ✓ روش پیدا کردن مسئله تحقیق
- ✓ سوالهای فرعی تحقیق
- ✓ شیوه بیان مسئله

هفته سوم
(98/7/6 تا 98/7/12)

• مقدمات تحقیق

- ❖ پارادایم تحقیق
- ❖ متغیرهای تحقیق
- ❖ پیش فرضهای تحقیق

هفته چهارم
(98/7/13 تا 98/7/19)

● مقدمات تحقیق

- ❖ پیش فرضها و چارچوب نظری تحقیق
- ❖ تفاوت پیش فرض و پیشداوری
- ❖ فرضیهها

هفته پنجم
(98/7/20 تا 98/7/26)

● مقدمات تحقیق

- ❖ عنوان تحقیق
- ❖ کلیدواژهها
- ❖ جنبه‌های نوآوری
- ❖ پیشینه تحقیق

هفته ششم
(98/7/27 تا 98/8/3)

● مراحل تحقیق

- ❖ گزینش (گردآوری) (ورودی)
- ❖ پردازش (داوری) (پردازش)
- ❖ نگارش (فرآوری) (خروجی)

❖ توضیح مرحله گزینش

- ✓ تشکیل پرونده تحقیق
- ✓ گردآوری داده‌ها
- ✓ مراحل اولیه گردآوری و معرفی نرم افزارها
- ✓ طرح اولیه
- ✓ فیش برداری

هفته هفتم
(98/8/4 تا 98/6/10)

❖ ادامه مرحله گزینش

■ فیش برداری

- ✓ ضرورت و فواید فیش برداری
- ✓ ارکان فیش
- ✓ انواع فیش
- ✓ پایان زمان فیش برداری

هفته هشتم
(98/8/17 تا 98/8/11)

❖ مرحله پردازش

- ✓ دسته‌بندی
- ✓ مطالعه تفصیلی
- ✓ فهم
- ✓ مقایسه
- ✓ ارزش‌گذاری
- ✓ اصلاح طرح اولیه
- ✓ مطالعه تکمیلی
- ✓ تطبیق یافته‌ها با واقعیات (مطالعه راهبردی)

هفته نهم
(98/8/24 تا 98/8/18)

❖ مرحله خروجی

1. انتخاب خروجی
  - ✓ مقاله
  - ✓ پایان‌نامه
  - ✓ کتاب
  - ✓ سخنرانی
  - ✓ فیلم
  - ✓ داستان
2. تنظیم ساختار
3. گنجاندن فیش‌ها
4. ارجاع

هفته دهم
(98/8/25 تا 98/9/1)

- ویژگی ساختار خوب
- ویژگی های متن علمی
- انواع ارجاع
- نکات لازم در ارجاع

هفته یازدهم
(98/9/8 تا 98/9/2)

- چکیده
- مقدمه
- نتیجه
- پیشنهاد

هفته دوازدهم
(98/9/15 تا 98/9/9)

- شیوه نگارش متن پایانامه و آشنایی با شیوه نامه دانشکده

هفته سیزدهم
(98/9/22 تا 98/9/16)

- شیوه نگارش متن پایانامه و آشنایی با شیوه نامه دانشکده

هفته چهاردهم
(98/9/29 تا 98/9/23)

- اشکالات رایج در پایانامه‌ها

هفته پانزدهم
(98/10/6 تا 98/9/30)

- معیارهای داوری مقاله و پایانامه
- بررسی نمونه‌هایی از پروپوزال

هفته شانزدهم
(98/10/13 تا 98/10/7)

- مرور یک مقاله علمی پژوهشی یا مقاله مرتبط با رشته و استخراج مراحل پژوهشی از آن